

www.khiv.ru/pressa

ЭКУЛЬ ГЪЕД

СВЕТЛАЯ ЗВЕЗДА

Хив райондин жемятдинни сиясатдин газет

№ 2 (8918)

18-январь, 2021-йис

Газет гъафтада садра акътатзава

Къмет 3 манатни 68 кепек

Райондин администрацияда

Къетлен месэлайрикай рахана

2021-йисан 11-январдиз райондин администрациядин конференц-залда райондин администрациядин гегенш совещание киле фена. Адан квалда райондин администрациядин кылин заместителери, райондин администрациядин отделрин начальники, райцентрадал алай идарайрин руководителери иштиракна.

Совещание «Хивский район» МО-дин администрациядин кыл Ярмет Ярметова ачуна ва кылене тухвана.

Совещанидин сифте кылыяр Ярметовича 2020-йисуз намуслувилелди зегьмет чулгур райондин вири агъалириз чухсагул лагъана ва райондин администрациядин экономикадин, бицил предпринимательстводин ва инвестициярин отделдин начальнидин заместитель Гасан Нурмагомедович хъсандиз зегьмет чулгунай Дагъустан Республикадин Кылин везифаар вахтуналди тамамарзавайди тир Сергей Меликова Благодарность малумарнавайдакы лагъана ва а Благодарность квай Кагъз Гасан Нурмагомедов вугана ва адаз награда мубарак авуна, квалда мадни гъаф агалкунар хуы лагъана.

Коронавирусдин пандемиядихъ галаз алакълу яз районда арадиз атанвай галдыкай ЦРБ-дин кылин дуктурдин везифаар вахтуналди тамамарзавайди тир Агамагомед Нурмагомедова лагъана. «Исятда райондин больницадин «Красный зонада» 9 кас коронавирусдин инфекция кваз катканва, лагъана ада. Начагъзавайбурун къадар тилим жезвач. Садбур сагъ жезва, абурун чкадал мад начагъзавайбуру малум жезва. Больницада кватрунавайбуру сагъарунин дарманрин кытвал ава. Медицентралди начагъзавайбуру таъминарунин кыйгъуда чун ава, агъалири масочный режим кыле тухун, санэпиднадзордин истемешунал дуьздиз амал авун лажим я», лагъана вичин рахунрин эхирдай Агамагомед Нурмагомедовича.

Райондин муниципальный образованидин кылин заместитель Агамирзе Гамазбековича вичин рахунра къейд авурвал, 2020-йисан 28-декабрал къван чи районди налога рва налогринбуру тушур дохлар кълтунин план 98,6 процентдин тамамарна.

Зилджирин, Кашанхуьрун, Кугурин хуьрерин аварияный галда авай мектебрин галдыкай чин теклифар квай кагъзар РД-дин образованидин ва илимдин министрстводиз эцигурин министрстводиз ва экономикадин министрстводиз ракурнава ва республикадин инвестиционный программадики винидихъ тварар кунвай мектебар кутун талаб авуна. Агамирзе Шабановича гъакини Хуьрегин, Лагарин, Цлудхурин, Цналрин хуьрерин агъалириз целди таъминарунин месэла гъагъзавайдакы «Комфортная городская среда» лугъудай проектдин бинедаллаз районда кыле тухузвай квалхакрикай, Захитрин хуьре эцигна кунгъанвай цийи мектеб мебелдади, оборудованиелди таъминарунин

месэладин кыйгъуда авайдакы, чи райондин бюджетдик етимар тир къуд кас яшайишдин квалералди таъминарун патал пулунин такъатар кутунвайдакы лагъана.

Ахла совещанидал рахай «Хивский район» МО-дин кылин заместитель Мирзабег Багичева Цийи йисан суварин йикъара вири хуьрерин идарайра, объектра дежурство кыле фейидакы, 5-январдиз Цинитрин хуьрун агъалидин квалера цийи кына кайидакы, квалерин иесидиз хуьрун жемятди, «Инсан» тивр алай фондди куьмекар гайидакы лагъана. И дуьшудихъ галаз алакълу яз Ярмет Ярметова райондин администрациядин резервний фондунай зарар хъайи хизандиз материальный куьмек гун патал райондин администрациядин ГО, ЧС-дин отделдин начальник Магомед Рагимхановаз лажим тир документар дуьзмиш авунин буйругъ гана.

Госстатистикадин райондин отделдин начальник Руслан Гаджимагомедовича 2020-йисуз кыле тухвана кланзавай агъалирин перепись, коронавирусдин пандемия себеб хъана, 2021-йисал веъйидакы ва а перепись 1-30-апрелдиз кыле тухудайдакы, а серенжемдиз чеб гъазур жезвайдакы лагъана.

Хуьрун майишатдин отделдин начальник Байрамбег Кучува майишатрин мал-къаради калара къуд хъсандиз кечирмиш ийизвайдакы, окотный кампания башламиннавайдакы хабар гана.

РОО-дин начальник Назарали Тарланова вири образовательный учрежденир температураый режим лажим кыйидакы квалдыкай, Захитрин хуьре цийи мектеб эцигна кунгъанвайдакы ва а мектебди оборудование гун патал контракт кутунвайдакы лагъана.

Культурадин, спортдин, жегъилрин политикадин ва туризмдин отделдин начальник Казбек Казиева 20-21-январдиз ДАССР-дин 100 йис тамам хуьниз талукъ яз кыле фидай республиканский конкурсди райондин культурадин маканрин работник гъазур жезвайдакы, культурадин маканриз оборудование маса къачунин месэла гъагъзавайдакы лагъана. «село Хив» хуьрун поселенидин администрациядин кыл Фахрудин Рамазанова Хиврин хуьре агъалир целди таъминарунин ва зирзбили лажим чкадал тухунин проблемаар амайдакы, «Чувек-Хив» водопровод ремонт авуна кланзавайдакы лагъана.

Совещанидал гъакини райондин администрациядин квалхакрин управляющий Арсен Рамазанов, Хив райондин пенсионный отделдин начальник Герман Асваров Хив ва Агълур районрин военком Пирмегъамед Кубачев, ветуправленидин начальник Энвер Мисриханов ва маса юлдашар рахана. Абуру чпин коллективра кыле тухузвай квалхакрикай куьрелди информация гана.

Совещанидал гъаляй месэлайрай Ярмет Ярметова бази руководителри къетлен тапшуругъар, теклифар гана.

Пресс-центр.

ДАССР-дин 100 йис тамам хуьниз талукъ яз

ДАССР-дин юбилей

20-январдиз Дагъустандин Автономный Советский Социалистический Республика тешилидалай кылухъ 100 йис

культурадин жигъетдай артмиш хуьнин куватлу диб хъана. И вакъиа себеб яз Дагъустандин халкъаривай ватандаш дже кыле физвайла чкай

хуьрун майишат чкадал х к и з , индустриализациядив ва коллективизациядив тир четин рехъ гъализ алакълна. А вахтара завода рва фабрикаар эцигиз, кыьне карханаар цийи хъийиз, хуьрерани цийи ва чехи дегишвилер арадиз къвез хъана.

Дагъустан урус культурадихъ, гъакини дуьньядин культурадихъ галаз танишарунин карда алай девирдин милли интеллегенция арадиз къвездай мукинвал гана. Са куьруе вахтунин арада халкъдин майишат квалчел

тамам хъана. Дагъустандин АССР тешилилун чи республикадин умуьрда къадар-къисмет гъялунин виридалайни еке вакъийарикай сад хъана. Ада дагъустанвийрин гъаф несилрин умуьрдиз таъсирна. Тарихчийрин ва политикадин машгур ксарин фикирдалди и югъ чи халкъарин тарихдин цийи девир гъисабунин точка хъана.

1920-йисан 13-ноябрдиз Темирхан-Шура шегъерда Дагъустандин халкъарин Чрезвычайный съезд ачуна. Анал РСФСР-дин миллетрин квалхакриз килигдай нарком Иосиф Сталина советрин гъукуматдиз Дагъустандин халкъариз автономный ихтиярар гуз кланзавайдакы лагъанай. Дагъустандин АССР тешилилунин гъагъиндай Декрет къабулун Дагъустандин халкъарин цийи тарих башламиншунин эвел хъана.

1921-йисан 5-декабрдиз Советрин Виридагъустандин Учредительный съезд хъана. Съездди ДАССР-дин сад лагъай конституция къабулна. Съездди ДАССР-дин сад лагъай конституция къабулна. Съезддал гъакини Дагъустандин Советрин Центральный Исполнительный Комитетни хъана.

Дагъустандин халкъарин тамам тир государственный образованидиз-республикадиз сад хъана. Россиядин гъилик кваз государственныйвал къачун ДАССР экономикадин ва

акъалдарна, Дагъустан культурадинни социальный жигъетдай виниз тир дережадиз экъечлиз башламишна, цийи карханаар ва электростанцияр эцигиз башламишна. Дагъустан АССР-да 30-далай виниз цийи отраслияр, гъа гъисабдай яз химический, радиотехнический, энергетический, эцигурин ва маса индустрияр тешилила.

Дагъустандин тарихда Советрин Союз чклузавай, алапай асирдин 90-йисара къетлен роль къугъвана. Виликан Советрин Союздин республикайри чпин суверенитетрин гъагъиндай законар къабуллиз хъайила, дагъустанвийри чпиз гъаф улквейрикай ибарат тир чи улкведин сад тир хизанда амукиз ва яшамин жез кланзавайдакы лагъана. Дагъустандин государственность артимш хуьнин карда 1994-йисан 26-июлдиз Дагъустан Республикадин Конституция къабулунин кардани важиблу роль къугъвана.

Кечирмиш хъанвай 96 йисуз Дагъустан Россиядин Федерациядин экономикадин, культурадин ва маса аспектра хейлин вилик фенвай политика-правовой субектриз элкъвена. И йисарин тежрибади шагъидвал ийизвайвал, гилан ва гележегдин несилрин агалкунрин важиблу шартл гъаф миллетрин Дагъустандин халкъ садвал ва меслят аваз яшамин хуьникай ибарат я.

ДАССР-дин 100 йис тамам хьуниз талукуь

Чехи инкжилабчи, ватанперес

«Аптай девир чна тапанчидай язъайтла, кьезвай девирда чаз тупунай (пушкадай) яда»

Абуталиб Къафурое.

1917-йисуз Чехи Октябрдин социалистический инкжилабди, кьиле большевикрин партия аваз, Урусатдин

гьечли халкьарин векилар яз Бакуда кваллахзавай Къ. Агъасиеван, Гъ. Сафаралиеван, Т. Юзбекован ва маса инкжилабчири кваллахрикай хабар авай.

1917-йисуз Петроградда Чехи Октябрдин социалистический инкжилаб гъалиб хьун вири кесиб халкьари шадвили гьалара кьаршиламишна.

РСДРП (б)-дин Азербайжанда кваллахдик хьайи тешкилатди Бакуда ва маса шеьерра кваллахзавай гъавурдик квай фляеар-инкжилабчиар чкайрал кваллах тухун патал Дагъустандиз ракурна. Абуру гъавурдик квачир халкьар гъавурдик кутуна ва социализмдин бине эцигунин жигьетдай чкайрал чехи кваллах тухвана.

Гъажимет Сафаралиева Кьибле патан Дагъустада, Дербентда, иллаки Куьре округда Советрин гьукумат кьурмиш авунин кваллахда еке зегьметар члугуна.

Вахтар лап четинбур тир. Цийиз арадиз атанвай социализмдин гьукуматдиз кьене ва кьеце патан душманар гзаф хьана. Урусатдин пацагьлугьдин генералар яз хьайи Деникина, Колчака, Юденича, Врангела реьбервал гузвай ва кьецепатан интервентрин кьушунри, Капиталистрини помещики, ханарини белгари советрин гьукумат цун гьалкъада тунай.

Кьеве гьатнавай Дагъустан кьачуз кьанз ва Каспий гьуьлин девлетра вил авай туьркин чапуучийрини чи Ватанда гьатнай. И лап четин вахтунда Кьибле патан гьисабдай Куьре округдани рабочий ва лежберар инкжилабдиз акси яз эьечйнавай душманрихь галаз жент члугунал желб авун патал ялавлу инкжилабчири югь-йифди дурумлудаказ кваллах ийизвай.

Кьиле РСДРП(б)-дин членар-инкжилабчиар тир Къ. Агъасиев, Т.Безеков, Гъ. Сафаралиев, Къ. Акимов, Г.Кочжорский. Б. Акимов, А.Мурсалов. Д.Раджабов. К. Карчугаев ва маса большевикар аваз Чехи Октябрдин къазанмишунар, рабочийрини лежберин гьукумат хун патал вири чкайра сад хьиз чкадин халкьар чьуньхна ва социализмдин кьурулуш патал жент члугуни эвер гана.

1919-йисан 14-августдиз винидихь тиварар кьунвай инкжилабчиар кьиле аваз кьарагнавай яракьлу халкьари Кьасумхуьрел генерал Деникиндин армиядихь галаз ва советрин гьукуматдиз акси тир маса кьуватрихь галаз дже тухвана. Ина дже ругуд юкьуз давам хьана ва инкжилабдин къазанмишунрин терефкарар тир халкьари-инкжилабчири гъалибвал къазанмишна. Нетиждада 200-далай виниз деникинчиар терг авуна. 60 кас есирвиле кьуна. Деникинар терефдар тир Куьре округдин начальник Умалиевни Кьасумхуьрел деникинчири гарнизондин начальни Скирдхадзе ва адан куьмекчи Геплинский яна кьена.

Деникинчиар йифиз Дербент галай патаз катна. Куьре округдин халкьдин яракьлу дестейри душмандивай 1800 винтовка 6 пулемет ва 2 млн. патронар вахчуна.

Кьасумхуьр Деникинан кьушунривай азад авурла Юкьван Сталприн Прим-Булат тивар алай Куьре округдин агъалирини Съезд хьана. Съездда саки 1500 касди иштиракна. Съездди сифте нубатда советрин гьукумат хун патал авуна кьанзавай месэлаяр гьялна ва вад касдикай ибарат тир Куьре округдин ревком хьана. Съезддин иштиракчири рейсавилелди гилер жакна, ачухдиз есесер гуналди революционный комитетдин членар тир Т.Юзбеков, Гъ. Сафаралиев, А.Акимов, Г.-М. Кочжорский хьана.

Куьри са вахтунда ревкомди

агъурдалай виниз халкьдин отрядар тешкилна ва яракьламишна, чеб кьиле аваз Дербент шеьердин терефдихь деникинчири армиядин гьугьуьна гьатна.

Куьре округдин халкьдин кьуватрикий дуьзмишнавай армиядин реке чпин кьиле инкжилабчиар тир А. Эфендиев. З. Пашаев, К. Казиев авай Самур округдин ва кьиле Абдула Гамринский авай Кайтаго-Табасаранский округдин халкьарикий ибарат тир дестейрни какахьна. Вири сад хьана, Дербентдиз кьван авай вири хуьрер Деникинан кьушунривай азад авуна. Белиждин ракур рекьин вокзални чпин ихтиярдиз вахчуна. Халкьарин дестейриз куьмек яз Яру Армиядин кьушунари агакьна.

1920-йисан гьатфариз Дагъустанда Советрин гьукум тамамвилелди тестик хьана... Советрин гьукуматдин девирда Гъажимет Сафаралиева гьукуматдин жавабдар кваллахар авуна. Ада вич неинки чехи инкжилабчи, гьакни кваллах алакьдай реьбер тирдини тестикьярна. Ада Дагъустандин СНК-да кваллахна. «Датрансдин» реьбер хьайи Гъ. Сафаралиева гич рехь авачир ва лап четин рекеяр авай Дагъустандин районча ва шеьерра рекеяр кутуна ва агъурралди километрдин рекеяр ремонт авуна.

Гъ. Сафаралиеван гьунаррикий хабар хьайи советрин машгур писатель Николай Тихонова адакай «Рекьерин Аллагъ» тивар алай повесть кьеней...

Сафаралиеврин тухум хьсан кваллахралди машгурди я. Гъажиметан стха Нурмета 1936-йисуз Ленинградда вири уьлкведиз машгур «дагвино» завод эцигна ва адан реьбервал авуна. Ада 1941-1945-йисара Ватандин Чехи дяведа душмандихь галаз жент члугуна. Дяведай эльквена хтайдалай кьулух Нурмета завод мад кваллахдик кутуна ва вичин уьмуьрдин эхирдал кьван гьана кваллах авуна. Исаятдани гьунарлу

бабадин кваллах адан несилри давамарава.

Сафаралиеврин хизандин пуд лагъай хва Ярмет Дагъустанда медицинадин бине кутурбурукай сад, машгур алим, ДАССР-дин ва РСФСР-дин лайхлу духтур хьана. Ада Ватандин Чехи дяведин йисара уьлкведин военный госпиталра агъурралди жирер хьайи аскер сагьарна. Дяведилай гьугьуьнизни, вичин уьмуьрдин эхирдалкьван ам агъалирин сагьламвал хьунин кьаравулдал хьана.

Гъажиметан вичин тивар алай хтл Сафаралиев Гъажимет Керимович Дагъустанда, Россияда машгур кас яз гьукуматдин ихтибарлу, халкьдин жавабдар векил РФ-дин Госдумдин депутат, илимдин лап виниз тир дераждик агакьнавай профессор, академик я.

Сафарали Сафаралиев Санкт-Петербургда заводдин директор, адан руш Марьям медицинадин илимрин кандидат, Кировский областдин здравохраненидин квил, хтлар: Сабир-летчик, Серго техникий илимрин кандидат, Шамиль педагогикадин илимрин кандидат-педуниверситетдин доцент, Алиммет ДАССР-дин лайхлу художник, Ярметан руш Тамара ДАССР-дин лайхлу духтур, Заира урус чалаглди шишар, ктабар кьивзай шир я.

Аку, са гьечли, дагьлух Цлахьрин хуьрай тир анжах са Сафаралиеврин хизанда Дагъустандиз, вири чи уьлкведиз гьикьван кьагьриман, савадлу, ватанперес кьегьал рушарни гадаяр ганавта. Ихьтин зурба агалкьунрихь кьези кесиб хизандиз ва миллионралди маса хизанриз мумкинвилер гун социализмдин кьурулуш, Советрин гьукумат тушни. Гьелбетда. я. Гьакл хьайила чна а гьукуматдин къазанмишунар, гьунарар мад са сеферда рикелелай ракурун дуьз туш.

*Рамазан Велибеков.
Цнаприн хуьр.*

Пресс-центрада гьуруьш

РСФСР-дин Верховный Советдин Президиумди 1991-йисан 28-декабрдиз акьуднавай Постановленидин бинедаллаз гьар

кьиле тухузвай кваллахрикай маькалар кьиналди муниципальный райондин администрациядиз, зегьметдин коллективриз районада

йисан 13-январдиз Россиядин печатдин Югь кьейд ийизва. И суварихь галаз алакьалу яз 13-январдиз райондин пресс-центрада «Хивский район» МО-дин администрациядин кьил Ярмет Ярметов, райондин депутатрин Собранидин председател Садик Исрафилов ва райадминистрациядин кваллахрин управляющий Арсен Рамазанов райондин пресс-центрадин коллективдихь галаз гьуруьшми хьана.

Гьуруьш ачухиз Ярмет Ярметова газетда халкьдин, госураствондин уьмуьрда кьугьвазвай ролдикай, райондин «Экуь гьед» газетдин коллективдини чи районда кьиле физвай серенжемирикай, халкьдин майишатдин жуьреба-жуьре хилера

экономикадинни социальный кваллахар гьялуни карда гзаф куьмек гузвайдакй лагьана ва газетдин вири кьулгьучийри чпин пешекарвилин сувар райондин администарциядин ва кьилди вичин терефдай мубарак авунихь галаз сад хьиз, абурух гележегдин кваллахда мадни виниз тир агалкьунар хуй лагана.

Шадвили гьуруьшдал «Экуь гьед» газетдин редактор Рамазан Балабеков ва пресс-центрадин директор Анзор Алиризаевни рахана. Абуру Россиядин печатдин Йикьан суварихь галаз алакьалу яз райондин прессадин кьулгьучийрихь галаз гьуруьшмиш хьунай ва абуроз сувар мубарак авунай Ярмет Ярметоваз ва адахь галаз атанвай муьгьанриз еке чухсагьул лагана.

Пресс-центр.

пацагьдин гьукумат чкай ва адан чкадал рабочийрини лежберин социализмдин кьурулуш тешкилна.

1921-йисан 20-январдиз Дагъустанда советрин гьукумат тешкилна. ДАССР арадиз атана.

1929-йисан СССР-дин ВЦИК-дин Къарардалди Дагъустанда округар чкьана ва абурун чкадал районрар тешкилна.

1917-йисан инкжилабдиз вилик Куьре округдик акатзавай дагьлух Цлахьрин хуьре Схаврин тухумда, а тухумдин кьил Схав лугьудай касдин хизанда хва дидедиз хьана. Адал Сафарали тивар эцигна. Ахпа Сафаралидиз Алиммет лугьудай хва хьана. Алимметани адан уьмуьрдин юлдаш Ханперидиз ругуд хва: Гъажимет, Магьмуд, Мирзе, Схав, Нурмет, Ярмет ва кьве руш: Фатиматни Цуьквер хьана.

И тухумди-хизанди чи уьлкведиз чпи еке гьунарар къазанмишай кьегьал рухварни рушар гана. Абуру чпин гьунарлу кваллахралди девирдал чпин гелер туна, багьри хуьр, район ва Дагъустан машгур авуна.

И маькалада чун еке инкжилабчи, ватанперес Сафаралиев Гъажимет Алиметовичакай рахан.

Дагьдин хуьре, чехи хизанда яшамис жезвай веледрикай виридалайни чехиди тир Гъажимет инкжилабдилай вилик тир йисара кваллахиз Бакудиз физ мажбур хьана. Кваллахзавай фляеририн гьал вири чкайра хиз, инани лап четинди тир.

Нафтадин мяденра кваллахзавай фляеириз кваллахдин, яшайишдин шартлар авачир. Мажиб гьечлиди тир, хузазин рафтарвални кесибрихь галаз гьамиша кьайиди ва векиди тир. Петроградда жезвай инкжилабдин гьерекатрикий Бакудин фляеиризни чинеба хабарзавай. Инани инкжилабдиз муьквал тир ксари чпин «Фарук» «Гуммет» лугьудай тешкилатар дуьзмишнавай ва яваш- явашдиз Россиядин большевикрин социал-демократиядин партиядиз (РСДРП) (б)-диз членар кьабулнай.

Гъажимет Сафаралиев Бакуда Т.Юзбековахь, Къ. Агъасиевахь ва маса инкжилабчирихь галазин муькувай таниш хьана. Абуру чинеба кьетлен кваллах тухузвай.

А вахтунда машгур большевикар тир И. Джугашвилидиз (Сталиназ), А. Жапаридзедиз, А. Микояназ, С. Шаумяназ ва маса большевикризни

ДАССР-дин 100 йис тамам хъуниз талукъ яз

Цийи агалкьунрин рекъеваз физва

Дагъустан дагълу уьлкве я. И дувтилин уьлкведа жуьреба-жуьре халкяр яшамш жезва. Адаз дувтилин лабораторияни лугъузва.

2021-йисан 21-январдиз Дагъустандин Автономный Советрин Социалистический Республика арадиз атайдалай инихь 100 йис тамам жезва. 1921-йисан 20-январдиз вири урусатдин кваллах кыле тухудай Центральный Комитетди ДАССР арадиз гъунин гъакъиндай Декрет къабулнай.

Дагъустандин Ватонмный Советрин Социалист Республика арадиз атун Дагъустандин халкярин уьмуьрда важиблу вакъиа хъана. 100 йис идалай вилик къабулай Декрет Урусатдихь галаз санал са уьлкведа яшамш хъунин тереф хвейи Дагъустандиз ва адан халкярариз маналу гъадиса хъана.

Дагъустандин халкярин уьмуьрда четин вакъиярни тїмил хъанач. Адал са шумудра маса уьлквейрин чапхунчяр сукулмиш хъана. Амма дагъустанвийри абурухь галаз къизгин женг кыле тухвана. Чпин азадвал, уьлведин садвал, халкярин арада дуствал хвена...

Гилад уьлкве Россиядин амай регионрихь галаз сад хъиз, социально-экономический, культурадин жигъетдай вилик физва... Идахь галаз сад хъиз, 1935-йисуз чи район арадиз арадиз атайдалай инихь хейлин агалкьунар арадиз атана. Душманрихь галаз тир женгера активвал къалурна. Ватандин Чехи дяведин йисара кьве агъурдав агакъна ватандаши игитвилелди чпин буржи

тамамарна. Абурукай 1100 касдилай виниз фронтдай къулухь хтанач. Ватандин Чехи дяведа иштирак хъайибур, зурба гъунарар къалуруниз килигна, ватандин виниз тир наградаьриз лайихлу хъана.

Дагъустанвийри, гъа жигъетдай яз чи райондин векилри Дагъустандин дуствал, Урусатдихь галаз тир садвал хъунин рекъяй законсуз бандформированийрихь, террористрихь, экстремистрихь галаз къизгин женг тухвана. И женгерани дагъустанвийри къалурай виклегъвилерин къадар авач...

Эхиримжи йисара райондин уьмуьрда общественно-политический ва социально-экономический дериндай хъсанвилехъди тир дегишвилер арадиз акъатна.

Гьелбетда, районда хъайи вири агалкьунрикай и макъалада лагъана алакьдач. Гъакї ятлани, тарихдиз фенвай бязи агалкьунриз фикир тагана таз жедач.

Са жерге четинвилер арадиз атанатлани, гъаф планар уьмуьрдиз кечирмишиз алакьна. Икї, Агъа Ярак 216 келдайбуруз цийи мектеб ва аярин бахча эцигна. Цинитї, Лака, Чувек мектебра 4 касдилай ибарат тир помещенияр гилигна ва анриз алатар ва маса такъатар гана. Райондин бюджетдин такъатралди «сельсовет Межгюльский» поселенидин территориядал алай Черев хуьре райондин бюджетдин такъатралди мектебдин дарамат, Ургъа ва Цнал хуьрерани 120 келдайбуруз чка авай дараматар эцигна. Цийи мектебар Къванцил, Чилихъар, Межгюль, Къуштул, Хуьрег хуьрерани арадиз атана. Са къадар кваллахар мектебдин пишеблорин жигъетдайни хъанва.

Культурадин рекъяйни са хейлин вилик фенва. 1935-йисуз районда меденятдин очагар саки авач лагъайла гьалатї жедач. Къе райцентрада культурно-досуговый цент кардик ква. Районда 27 хуьрун клубар, культурадин Квалер, 26 хуьрун библиотекар, райондин центральная библиотека, музыкальная школа, райондин театр ава. 1951-йисалай инихь табасаран ва лезги чаларалди райондин «Эжум гъед» газет акъатзава. Хуьрун майишат артмишун патал са къадар серенжемар тухвана. Икї, Къванцилрин хуьре авай «Долина ручей» ООО-дихь 330 гектар хуьрун майишатдин метлеб авай чилер гала. Абурукай 150 гектар зулун ва гатфарин тумар цазвайбур жезва. И хуьре гъур регъез рягъва ва булудин пулукайра яд цадай дараматар кардик хъанва.

«сельсовет Архитский» хуьрун поселенидин Тралхуьре «Трал-Берекат» ООО-ди 80 кыл чехи карч алай маларин ферма эцигнава, идахь галаз сад хъиз, Архит хуьре нек ва никледин продуктар гьасилдай завод эцигзава.

Цийи Фригърин хуьре «Мир» ООО-ди 4 ферма

(40 X 12), птичник, офис, коношня эцигнава, 9,5 гектарда багъ кутунава.

Къванцил, Кашанхуьр хуьрера цийи административный, Хив МФЦ-дин дараматар эцигна.

Райондин хуьрериз, мектебриз тїебиатдин газ гъана ишлемишзава. Райцентрандин ва хуьрерихь галаз алакь авай са къадар рекъер асфальтировав авунва ва и кваллахар давам жезва. Хуьрерин агъалияр целди таъминарунин месэлайриз дериндай фикир гузва.

Виниз тир агалкьунрин рекъеваз медицина ва спорт вилик фенва.

Район цийи проектрин программаяр уьмуьрдиз кечирмишун машгъл хъанва.

Къуй, геелегеда агъалияр шадардай агалкьунар мадни хъурай!

Справка: ДАССР-дин ЦИК-ди 1935-йисан 23-мартдиз акъудай постановленидин бинедаллаз Хив район тешикина ва гъадалай инихь ВКП (б)-дин Хив райком кардик кваз хъана. КПСС-дин Дагъустандин обкомдин бюроди 1963-йисан 11-январдиз акъудай постановленидин бинедаллаз райком сельский производственный парткомдиз реорганизоват авуна.

КПСС-дин Дагъустандин обкомдин бюроди 1965-йисан 11 январдиз акъудай постановленидин бинедаллаз 1965-йисуз мад партиядин Хив райондин комитет тешикина.

«О приостановлении деятельности компартии РСФСР» тївар алаз 1991-йисан 23 августдиз Россиядин Президентди акъудай Указдин бинедаллаз партиядин Хив райкомди вичин кваллах акъвазарна. Агъадихь Хив район тешиклайдалай инихь райондин сад лагъай руководителар хъайи ксарин тїварар чна къазва. Баламирзоев Абдул Муталибович (1935-1936 йисар), Мамедов Али (1936-1940-йисар), Мухтаров Сефихан Амриханович (1940-1941 йисар), Азизов Казихан Абдулазизович (1941-1944 йисар) Ризаханов Шафидин Магомедрасулович (1944-1950-йисар), Ахмедов Шамсудин Ахмедович (1950-1956-йисар) Шахинов Сейдулла Ахмедович (1956-1956 йисар), Багичев Мирзабег Мирзабегович (1959-1965 йисар), Рустамов Гаджирамазан Шахинович (1965-1970-йисар), Рамазанов Къазимегъмед Рамазанович (1970-1975 йисар), Шахмарданов Ахмед Абдулганиевич (1975-1982 йисар), Камалов Камал Сейфудинович (1982-1988 йисар), Гаджимурад Гаджимурад Гайбатуллаевич (1988-1991-йисар), Мустафаев Камил Агъабаевич (1991-2011 йисар) Мирзоев Бейдулла Гадживердиевич (2011-2018-йисар), Ярметов Ярмет Алиматович (2019 йисалай инихь)

ПРОГРАММА ПЕРЕДАЧ
ХИВСКОГО ТЕЛЕВИДЕНИЯ

ПОНЕДЕЛЬНИК 18.01.2021

18-00 Райновости (6+)
18-30 Концерт по вашим заявкам. (12+)
19-00 Время телесериала. (12+)
19-30 20-30, 21-20 Реклама. (12+)

ВТОРНИК 19.01.2021

18-00 Райновости (6+)
18-30 Концерт по вашим заявкам. (12+)
19-00 Время телесериала. (12+)
19-30 20-30, 21-20 Реклама. (12+)

СРЕДА 20.01.2021

18-00 Райновости (6+)
18-30 Концерт по вашим заявкам. (12+)
19-00 Время телесериала. (12+)
19-30 20-30, 21-20 Реклама. (12+)

ЧЕТВЕРГ 21.01.2021

18-00 "Беседы о религии" (6+)
18-30 Концерт по вашим заявкам. (12+)
19-00 Время телесериала. (12+)
19-30 20-30, 21-20 Реклама. (12+)

ПЯТНИЦА 22.01.2021

18-00 Райновости (6+)
18-30 Концерт по вашим заявкам. (12+)
19-00 Время телесериала. (12+)
19-30 20-30, 21-20 Реклама. (12+)

СУББОТА 23.01.2021

18-00 Райновости (6+)
18-30 Концерт по вашим заявкам. (12+)
19-00 Время телесериала. (12+)
19-30 20-30, 21-20 Реклама. (12+)

Погода на неделю

	18 января		19 января		20 января		21 января		22 января		23 января		24 января	
	ночь	день	ночь	день	ночь	день	ночь	день	ночь	день	ночь	день	ночь	день
Облачность														
Осадки														
Атмосферное давление, мм.рт.ст.	674	671	679	678	682	679	689	685	688	687	684	684	683	683
Температура воздуха, °С	+5	+6	-5	-2	-5	-3	-10	-5	-8	+1	-1	+4	-3	+5
Влажность воздуха, %	62	61	77	94	83	73	79	81	62	46	33	19	22	60
Ветер м/с	Ю-В	В	С	В	В	В	Ю-З	Ю-В	З	Ю-В	З	0	З	0
	1	2	1	3	2	2	1	2	1	1	1	штиль	1	штиль

УЧРЕДИТЕЛЬ:
администрация
муниципального
образования «Хивский
район».
Ответственный за выпуск
-З.Г.Сефиханова.
Главный редактор -
А.С. Алирзаев.

Газета зарегистрирована
Управлением Федеральной
службы по надзору в сфере
связи, информационных тех-
нологий и массовых коммуни-
каций по Республике
Дагестан. Регистрационный
номер ПИ №ТУ05-00313 от
12 мая 2015г.

Авторы несут ответствен-
ность за достоверность
представленных для публи-
кации материалов
Рукописи не рецензируются и
не возвращаются
Индекс газеты: 51374
Тел: 8-909-483-20-27

Газета набрана и сверстана на
компьютерной базе МБУ «Пресс-
центр МО «Хивский район» и
отпечатана в типографии № 3,
г. Дербента Республики Дагестан,
ул.С.Курбанова, 25.

12+

Адрес редакции и издателя: 368680,
Хивский район, сел. Хив, ул. Советская,
8, МБУ «Пресс-центр МО «Хивский
район».
Срок подписания в печать -
01.01.2021г.-17:00ч.
Подписано в печать -
01.01.2021г.-14:15ч.
Тираж 110
Заказ №